

 <p>CONSEIL ÉCONOMIQUE ET SOCIAL</p> <p>ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD</p> <p>Secretariaat</p>	<p>DATUM : 20/02/2014</p>
	<p>AAN: FRDO</p> <p>VAN : ESRBHG</p>
<p>ONDERWERP:</p>	<p>NOTA</p>
	<p>Standpunten van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake governance met betrekking tot het nationale klimaatbeleid in het kader van de « transitie van België naar een koolstofarme maatschappij tegen 2050 »</p>

1. Vooraf

De Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (ESRBHG) staat positief tegenover het initiatief van de FRDO, dat tegemoetkomt aan de uitnodiging van Staatssecretaris Melchior Wathelet en waarvan het opzet erin bestaat om een gezamenlijk advies van de volgende adviesorganen op te maken : FRDO, CWEDD, CESW, MinaRaad, SERV, RLBHG en ESRBHG.

Deze nota bevat de beschouwingen van de ESRBHG betreffende de governance met betrekking tot de transitie van België naar een koolstofarme maatschappij.

Bijgevolg benadrukt **de ESRBHG** dat dit gezamenlijk advies van de 7 adviesorganen zich zal beperken tot beschouwingen betreffende de governance en geen akkoord vormt inzake de koolstofarme ontwikkelingsstrategie in haar geheel. In dit opzicht behoudt de ESRBHG zich de mogelijkheid voor om een meer omstandig afzonderlijk advies te formuleren.

2. Beschouwingen betreffende het advies van de FRDO van 25/10/2013 over de governance op het vlak van het nationale klimaatbeleid en de hervorming van de Nationale Klimaatcommissie (FR versie / NL versie)

2.1. Doelstelling

De ESRBHG deelt de volgende twee beschouwingen van de FRDO :

« *Het hoofd- en kerndoel van het klimaat- en energiebeleid moet erin bestaan een transitie mogelijk te maken naar een duurzame samenleving die het volgende garandeert :*

- *het respecteren van milieugrenzen*
- *energiebevoorradingszekerheid*
- *de concurrentiekracht van onze ondernemingen*
- *sociale rechtvaardigheid en een rechtvaardige transitie » [3]*

« Om de internationale verbintenissen voor te bereiden die België is aangegaan en om te vermijden dat langdurig en met veel onzekerheid a posteriori wordt « gemarchandeerd » over de inspanningen die iedereen moet leveren, beveelt de [FRDO] in het bijzonder aan dat de gewesten en de federale staat een fourchette van ambitieuze doelstellingen zouden vastleggen waarbij elke entiteit zich zou kunnen verplichten die na te leven. » [8]

De ESRBHG stelt voor om een beschouwing toe te voegen die benadrukt dat de fourchettes van doelstellingen moeten worden vastgelegd rekening houdend met de eigenheden van elke entiteit.

2.2. Overleg van de gewestelijke adviesorganen

De ESRBHG deelt de beschouwingen de FRDO waarin wordt verklaard dat er :

« in België dringend een gecoördineerde visie op lange termijn moet worden opgebouwd voor het klimaat- en energiebeleid en dat voor een grotere coherentie moet worden gezorgd tussen de acties die door de verschillende overheden worden ondernomen » [1]

« de politieke wereld ten stelligste een reële samenwerking en een reële coherentie moet verzekeren tussen de verschillende Belgische instanties die bevoegd zijn voor het klimaatbeleid, door de multidisciplinaire aard van dit beleid en de vele mogelijkheden tot synergie [6]. Door de bevoegdheidsverdeling tussen de federale staat en de gewesten zijn deze coördinatie- en coherentietaken van fundamenteel belang. Binnen die context pleit de FRDO ervoor het mutualiteitsprincipe toe te passen, dat inhoudt dat « elk beleidsniveau ernaar streeft zo te handelen dat het de efficiëntie van alle andere beleidsniveaus versterkt. Elk niveau evalueert niet alleen de realisatie van de eigen doelstellingen, maar ook de mate waarin het bijgedragen heeft tot het realiseren van de doelstellingen van andere niveaus » » [7]

« de gewesten en de federale staat absoluut eerst met elkaar moeten overleggen vooraleer eender welke klimaatactie uit te werken, om de te ondernemen acties samen te bepalen. Die acties moeten elkaar absoluut versterken en aanvullen om voor een maximale onderlinge coherentie te zorgen » [7]

De ESRBHG stelt voor om een beschouwing toe te voegen die benadrukt dat het overleg tussen de Gewesten en de federale Staat permanent moet zijn (NB : dit begrip van permanent overleg is terug te vinden in de beschouwingen [10] en [11]. Deze beide beschouwingen maken echter geen gewag van een deelname van de gewestelijke sociale partners).

2.3. Evaluatie

De ESRBHG deelt de beschouwing van de FRDO die benadrukt dat « de evaluatie van de governance op het vlak van het klimaatbeleid noodzakelijk is » [14]

Hij stelt echter voor om beschouwing [14] van de FRDO als volgt te herformuleren : « de Raden dringen erop aan om een structurele en regelmatige evaluatie van de governance op het vlak van het klimaatbeleid te organiseren en om zo nodig corrigerende maatregelen te nemen ». Bovendien vraagt de ESRBHG om de gewestelijke sociale partners bij deze evaluatie te betrekken.

Bovendien deelt **de ESRBHG** de beschouwingen van de FRDO waarin wordt verklaard dat :

« De Nationale Klimaatcommissie zou de nodige menselijke en financiële middelen moeten krijgen zodat zij de aan haar overgedragen taken goed zou kunnen uitvoeren en die van essentieel belang zijn om een efficiënte besluitvorming mogelijk te maken. Het gaat met name om de taken inzake de monitoring, de rapportering en het uitwerken en evalueren van de tenuitvoerlegging van het Nationale Klimaatplan » [12] en [13]

« De [FRDO] vindt dat er ook op technisch vlak naar coherentie zou moeten worden gestreefd : zo valt het moeilijk te begrijpen dat de monitoringmethodes die de verschillende gewestelijke en federale entiteiten hanteren om de broeikasgasemissies te ramen en de impact van de beleidslijnen en maatregelen te evalueren niet geharmoniseerd zijn, zoals de vele onderzoeksrapporten (meer bepaald in-depth review van de UNFCCC) sinds tal van jaren aanbevelen. De FRDO vraagt om deze harmonisatie zo snel mogelijk in te voeren, in overeenstemming met de Europese en internationale guidelines » [19]

2.4. Controle

De ESRBHG deelt de beschouwing van de FRDO waarin wordt verklaard dat :

« De [FRDO] ertoe oproept een controlesysteem en responsabiliseringsmechanismen in te voeren om de bepalingen die op het vlak van klimaatgovernance zijn genomen en de verbintenissen (vermindering broeikasgasemissies, hernieuwbare energie, energiebesparingen en internationale klimaatfinanciering) die de federale overheid en de gewestregeringen zijn aangegaan, te doen naleven. De FRDO beveelt aan om in dit kader een permanent ad hoc comité op te richten waarin zowel federale parlementsleden als leden van de drie gewestparlementen zetelen » [17]

2.5. Transparantie

De ESRBHG deelt de beschouwing van de FRDO waarin wordt verklaard dat :

« De FRDO pleit voor een echte transparantie van de activiteiten en beslissingen van de NKC. Het activiteitenverslag zou jaarlijks moeten worden voorgesteld tijdens een gezamenlijke zitting van de 4 gewestelijke en federale parlementen en er zou een debat over moeten worden gevoerd binnen de federale vergadering waarop de betrokken partijen de kans zouden moeten krijgen hun standpunten te formuleren. De agenda's en beslissingen alsook de notulen en activiteitenverslagen van de Nationale Klimaatcommissie zouden eveneens snel en systematisch moeten worden gepubliceerd » [18]

3. Beschouwingen van de ESRBHG

3.1. Samenwerkingsakkoorden

De ESRBHG is voorstander van het beginsel van de Samenwerkingsakkoorden. Hij betreurt het echter dat hij vóór de ondertekening ervan niet wordt geraadpleegd (NB : de ESRBHG wordt enkel geraadpleegd met betrekking tot de voorontwerpen van ordonnanties houdende instemming met de Samenwerkingsakkoorden).

3.2. Wetenschappelijke basis en raadpleging van beoefenaars

De ESRBHG staat positief tegenover het feit dat er een wetenschappelijke studie werd verricht en dat deze wordt gebruikt om de beleidskeuzes op het vlak van het klimaatbeleid vast te stellen.

Bovendien staat de ESRBHG positief tegenover het feit dat er in het kader van deze studie verschillende actoren op het terrein werden geraadpleegd. Hij benadrukt dat dergelijke raadplegingen het enerzijds toelaten om de realiteiten op het terrein beter te bevatten en anderzijds een gunstige kweekbodem vormen ter goedkeuring van de beleidskeuzes die zullen worden gemaakt.

BIJLAGEBeschouwingen van de ESRBHG in zijn vorige adviezenAdvies nr. [A-2002-001-ESR](#)

Krachtens het ontwerpakkoord bestaat de Nationale Klimaatcommissie uit vertegenwoordigers van de Federale Staat en de Gewesten. De ESRBHG vraagt om symmetrisch aan de vertegenwoordiging van de Gewesten en in een nog vast te stellen vorm, zoals een Begeleidingscomité, vertegenwoordigers van de sociale gesprekspartners erbij te betrekken. Deze aanwezigheid van de sociale gesprekspartners wordt gerechtvaardigd door hun wil om tot aan de eindfase bij de opmaak van het Klimaatplannen betrokken te blijven.

Anderzijds is de ESRBG van oordeel dat men, naar het voorbeeld van de gewestelijke Milieuraden, de gewestelijke Economische en Sociale Raden eveneens moet raadplegen in het kader van de opmaak van de Gewestelijke Klimaatplannen omwille van de belangrijke economische en sociale gevolgen van deze Plannen.

Advies nr. [A-2002-009-ESR](#)

De voorgestelde acties [NVDR : in het ontwerp van gewestelijk klimaatplan] houden rekening met de specificiteiten van het Brussels Gewest : weinig emissies van industriële oorsprong en veel aan verwarming en in mindere mate aan het autoverkeer en het transport gelieerde emissies

De ESRBHG stelt voor dat de overheidsfondsen bestemd voor de bevordering van het rationeel energieverbruik, de stadsrenovatie en de thermische isolatie het voorwerp zouden zijn van een transparant, gecoördineerd en doelgericht bestemmingsbeleid, dat adequaat wordt gepromoot teneinde efficiënt te worden toegepast. Deze acties moeten worden bekendgemaakt bij de betrokken doelgroepen, zoals de gezinnen, de beheerders van pandenbestanden, de administraties, de architecten, de algemene ondernemingen en andere vakgroepen.

Advies nr. [A-2009-016-ESR](#)

De ESRBHG vraagt dat de overheid gebruik zou maken van de informatiekkanalen om de ondernemingen op de hoogte te brengen van de mogelijkheden om projecten neer te leggen.

Advies nr. [A-2008-010-ESR](#)

De ESRBHG gaat ermee akkoord dat men gebruik maakt van het instrument van het interregionaal akkoord voor het beheer van aangelegenheden, die onder de bevoegdheid van de Gewesten vallen, maar waarvan de effecten op het economisch en sociaal vlak een geharmoniseerde aanpak in de drie Gewesten vereisen.

In hoofdzaak en over het algemeen vraagt de Raad om vóór de ondertekening van elk interregionaal samenwerkingsakkoord met sociaaleconomische gevolgen te worden geraadpleegd.